

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW

KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 28 grudnia 1962 r.

Nr 5

TREŚĆ:

PUBLIKACJE AKTÓW USTAWODAWCZYCH I WYKONAWCZYCH

	Str.
Poz. 19 — Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 1962 r. w sprawie zasad powoływania wart przeciwpożarowych (Dz. U. Nr 52, poz. 250)	1
20 — Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Przewodniczącego Komitetu Budownictwa Urbanistyki i Architektury z dnia 11 czerwca 1962 r. w sprawie bezpieczeństwa pożarowego stacji paliw płynnych (Dz. U. Nr 40, poz. 174)	2
21 — Uchwała Nr 349 Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1962 r. w sprawie podniesienia stanu bezpieczeństwa pożarowego w gospodarce narodowej (Monitor Polski Nr 86 poz. 402)	4
22 — Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 lipca 1962 r. w sprawie ustalenia wzorcowego statutu ochotniczej straży pożarnej w zakładzie pracy (Monitor Polski Nr 65, poz. 305)	6
23 — Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 października 1962 r. w sprawie ustalenia wzorcowego regulaminu powoływania i pełnienia wart przeciwpożarowych (Monitor Polski Nr 77, poz. 358)	10

PUBLIKACJE PRZEPISÓW KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

24 — Zarządzenie Nr 16/62 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 20 grudnia 1962 r. w sprawie organizacji powiatowych punktów konserwacji sprzętu silnikowego	11
25 — Rozkaz Nr 13/61 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 30 września 1961 r. w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego programu szkolenia specjalizującego podoficerów KTP w zakresie zapobiegania pożarom	12

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 września 1962 r.

w sprawie zasad powoływania wart przeciwpożarowych

(Dz. U. Nr 52, poz. 250)

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego prezydja gromadzkich rad narodowych mogą wprowadzać na swoim terenie obowiązek pełnienia przez mieszkańców wart przeciwpożarowych.

2. Obowiązek pełnienia wart może być wprowadzony na obszarze całej gromady lub w niektórych

tylko miejscowościach na czas określony lub do odwołania.

3. W uzasadnionych przypadkach warty przeciwpożarowe mogą być powoływane również przez prezydja rad narodowych osiedli, miast i dzielnic w rejonach rolniczych.

§ 2. 1. Warty, o których mowa w § 1, mogą byćienne lub nocne.

2. Wartyienne należy powoływać w okresach

zwiększonego zagrożenia pożarowego, jak nasilenie robót polnych, obchody miejscowych uroczystości, masowe imprezy rozrywkowe i inne przedsięwzięcia, z powodu których mogą się zwiększać wypadki pożarów lub ich skutki.

3. Warty nocne powołują prezydya rad narodowych w miarę porzeby, biorąc pod uwagę ogólne warunki bezpieczeństwa pożarowego, sposób zabudowy osiedla pod względem przestrzennym, stopień ognioodporności budynków, przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne, możliwości interwencyjne straży pożarnej i inne warunki miejscowe.

§ 3. 1. Obowiązek pełnienia wart przeciwpożarowych może być nałożony na osoby fizyczne tylko w miejscu ich pobytu stałego (zamieszkania).

2. Niezależnie od zwolnień przewidzianych w art. 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) wyłączeniu od pełnienia nocnych wart przeciwpożarowych podlegają kobiety oraz młodociani w wieku do 18 lat.

3. Pracownicy państwowych gospodarstw rolnych podlegają obowiązkowi pełnienia wart przeciwpożarowych, o ile zamieszkują na terenie wsi poza obrębem tych gospodarstw.

§ 4. 1. Prezydya właściwych rad narodowych po zasięgnięciu opinii sołtysa ustalają plan pełnienia wart przeciwpożarowych z określeniem ilości wart przypadających na zobowiązanego. Ilość wart przypadająca na właścicieli gospodarstw i innych warsztatów pracy powinna być uzależniona od

ilości budynków i osób dorosłych zatrudnionych stale w gospodarstwie (warsztacie pracy).

2. Prezydya rad narodowych wprowadzające obowiązek pełnienia wart przeciwpożarowych zajmują się również ich organizacją, zaopatrzeniem ich w znaki rozpoznawcze i odpowiednie przyrządy oświetleniowe i alarmowe oraz wszelkimi innymi sprawami związanymi z prawidłowym pełnieniem tych wart.

§ 5. 1. Obowiązek pełnienia wart może być wykonywany osobiście lub zastępczo, w szczególności przez stałego wartownika.

2. Ustanowienie stałego wartownika może nastąpić tylko na wniosek i koszt zobowiązanych do pełnienia wart przeciwpożarowych.

§ 6. Minister Spraw Wewnętrznych wyda wzorcowy regulamin, w którym określi szczegółowo sposób powoływania i pełnienia wart przeciwpożarowych oraz organy uprawnione do kontrolowania tych wart.

§ 7. Tracą moc przepisy §§ 5, 6 i 7 zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 29 stycznia 1951 r. w sprawie obowiązku współdziałania w akcji ratowniczej straży pożarnych (Monitor Polski Nr A-11, poz. 166).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

20

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH ORAZ PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU BUDOWNICTWA, URBANISTYKI I ARCHITEKTURY

z dnia 11 czerwca 1962 r.

w sprawie bezpieczeństwa pożarowego stacji paliw płynnych.

(Dz. U. Nr 40, poz. 174)

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) oraz na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 7, poz. 46) zarządza się, co następuje:

§ 1. Stacjami paliw płynnych w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są budowle i urządzenia, w których magazynuje się i wydaje paliwa płynne, z wyjątkiem stacji magazynujących i wydających gazy skroplone.

§ 2. 1. Stacje paliw płynnych należy lokalizować w odległości co najmniej:

- 20 m od budynków o konstrukcji palnej,
- 10 m od budynków o konstrukcji niepalnej,
- 50 m od budynków użyteczności publicznej,
- 30 m od naziemnych elementów budowli ochronnych TOPL,
- 15 m od wjazdów i wyjazdów do garaży podziemnych,
- 15 m od sieci trakcji tramwajowej lub trolejbusowej,

- 40 m od osi toru kolejowego ogólnego użytku bez względu na rodzaj trakcji,
- 30 m od granicy obszaru kolejowego,
- 1,5 wysokości słupa od sieci napowietrznej wysokiego napięcia.

2. Odległości podane w ust. 1 należy liczyć od dystrybutora, studzienki nalewowej i przewodu odpowietrzającego. W odniesieniu do sieci napowietrznych i trakcyjnych wymienione odległości należy mierzyć od pionowego rzutu przewodu na powierzchnię ziemi.

3. Przepisy ust. 1 nie dotyczą dystrybutorów służących do zaopatrywania spaliwowych pojazdów trakcyjnych na kolejach użytku publicznego.

4. Stacje paliw płynnych powinny być oddzielone od drogi wysepką wzniesioną ponad poziom drogi, o szerokości co najmniej 3 m i długości umożliwiającej postój co najmniej 4 samochodów.

5. Stacji paliw płynnych nie wolno lokalizować na podwórzach otoczonych ze wszystkich stron bu-

dynkami, z wyjątkiem obiektów garażowych, o ile zachowane zostaną odległości określone w ust. 1.

6. Stacje paliw płynnych mogą być lokalizowane bezpośrednio przy motelach i stacjach obsługi, z wyjątkiem stacji obsługi, w których stosuje się otwarty ogień, pod warunkiem, że ściana od strony dystrybutora posiadać będzie co najmniej 2-godzinną odporność ogniową i w odległości 5 m od dystrybutora nie będzie w niej żadnych otworów. Przy lokalizowaniu stacji paliw płynnych obok moteli lub stacji obsługi należy zachować odległości określone w ust. 1.

7. Obok stacji paliw płynnych zlokalizowanych na placach publicznych oraz w innych miejscach zgromadzeń ludności lub postoju pojazdów należy wprowadzić zakaz zajmowania pasa o szerokości 10 m od dystrybutora.

8. Ruchome stacje paliw płynnych (na samochodach) należy ustawiać co najmniej 15 m od budynków, w miejscach o małym nasileniu ruchu. W stosunku do lokalizacji stacji paliw płynnych o charakterze niestałym (sezonowym) mają zastosowanie przepisy ust. 1.

§ 3. 1. Kioski stacji paliw płynnych, jeżeli będą w nich rozlewane oleje, powinny być wykonane z materiałów niepalnych. Oleje przeznaczone do rozlewania przechowywać należy w wydzielonym pomieszczeniu.

2. W pomieszczeniach kiosku zabrania się przechowywania i nalewania paliw płynnych o temperaturze zapłonu poniżej 100°C. Pomieszczenia kiosku powinny posiadać wentylację.

3. Dopuszcza się ogrzewanie kiosków stacji paliw płynnych piecami pod warunkiem umieszczenia paleniska w pomieszczeniu biurowym i zabezpieczenia wylotu przewodu kominowego przed wydostawaniem się iskier. W tych przypadkach drzwi wejściowe do kiosku nie mogą znajdować się od strony dystrybutora i studzienki nalewowej.

4. Energia elektryczna do kiosków stacji paliw płynnych powinna być doprowadzona przewodami ziemnymi lub przewodami linii napowietrznej. Linia napowietrzna nie może być przeprowadzona ponad dystrybutorami i rurami odpowietrzającymi; powinna ona być doprowadzona do kiosku od strony przeciwniejszej w stosunku do miejsca ustawienia tych urządzeń. Instalacja elektryczna w pomieszczeniach, w których przechowywane i rozlewane będą produkty naftowe 3 klasy niebezpieczeństwa pożarowego, powinna być wykonana jak dla pomieszczeń niebezpiecznych pod względem pożarowym, zgodnie z przepisami dotyczącymi budowy urządzeń elektrycznych.

5. Ogrodzenie stacji paliw płynnych, w razie jego zastosowania, powinno być przewiewne i wykonane z materiałów niepalnych.

§ 4. 1. Dystrybutory powinny być ustawione na podwyższeniu (fundamencie) o wysokości nie mniejszej niż 15 cm. Odległość dystrybutora od krawężnika podwyższenia nie może wynosić mniej niż 50 cm z każdej strony. Dystrybutorów nie wolno umieszczać na chodniku i w pasie przeznaczonym dla ruchu pieszego.

2. Nawierzchnia podwyższenia i podjazdu do stacji paliw płynnych powinna być twarda i zmywalna. W razie umieszczenia na terenie stacji lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie wpustów kanalizacyjnych, na odpływach tych wpustów należy zakładać urządzenia zabezpieczające przed przenikaniem paliw do kanalizacji.

3. Urządzenia i instalacje elektryczne w dystrybutorach powinny być przeciwwybuchowe, a silniki — przeciwwybuchowe i o budowie ognioszczelnej. Urządzenia te sprawdzać należy okresowo pod względem ich stanu technicznego.

§ 5. 1. Zbiorniki na stacji paliw płynnych mogą być wyłącznie podziemne, a ich łączna pojemność nie może przekraczać 100.000 l. Lokalizacja stacji paliw płynnych o łącznej pojemności zbiorników powyżej 100.000 l wymaga zgody właściwego organu państwowego nadzoru budowlanego po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej (miasta wyłączonego z województwa) komendy straży pożarnych.

2. Zbiorniki i rurociągi paliw płynnych powinny być oddalone co najmniej 10 m od budynków i podziemnych elementów budowli ochronnych TOPL, z wyjątkiem kiosków, które mogą być zlokalizowane bliżej, oraz 2 m od rurociągów gazowych, wodnych, kanalizacyjnych i innych, jak również od kabli podziemnych. Odległość pomiędzy zbiornikami nie może wynosić mniej niż 1 m. Zbiorniki zadołowane pod jezdnią powinny posiadać odpowiednią wytrzymałość. Zbiorniki i rurociągi powinny być uziemione, a zbiorniki — ponadto przykryte warstwą ziemi grubości co najmniej 1 m.

3. Przewód wlewowy do zbiornika powinien być zaopatrzony w hydrauliczne zamknięcie syfonowe. Przewód odpowietrzający powinien być umieszczony na najwyższej części zbiornika i nie może sięgać poniżej wewnętrznej ściany zbiornika. Wylot tego przewodu powinien być wyprowadzony co najmniej 2 m nad powierzchnię ziemi i zaopatrzony w urządzenie zabezpieczające przed przedostaniem się ognia do zbiornika.

4. Studzienka nalewowa nie może znajdować się na jezdni. Zakończenie przewodów znajdujących się w studziencie powinno być zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych. Urządzenia do dokonywania pomiarów paliwa w zbiorniku oraz nakrętki rury wlewowej i pomiarowej powinny być wykonane z materiałów nie powodujących iskrzenia.

§ 6. 1. Stacje paliw płynnych mogą być zaopatrywane w paliwo w ciągu całej doby cysternami o pojemności nie przekraczającej 3.500 l. W razie zastosowania cystern większych, jednakże nie przekraczających 12.000 l i podzielonych na komory o pojemności nie większej niż 3.000 l, stacje mogą być zaopatrywane w paliwo tylko w godzinach od dwudziestej drugiej do szóstej. Napełnianie zbiorników stacji powinno odbywać się w okresie najmniejszego nasilenia ruchu kołowego i pieszego i nie może mieć miejsca w czasie burzy. Podczas napełniania cysterny paliwem i w czasie jej opróżniania cysterna powinna być uziemiona.

2. W czasie napełniania zbiorników stacji wydawanie paliwa powinno być wstrzymane. W tym czasie pojazdy oczekujące na pobranie paliwa po-

winny znajdować się w odległości nie mniejszej niż 10 m od cysterny.

3. W czasie pobierania paliwa silnik pojazdu powinien być unieruchomiony, a osoby znajdujące się w pojeździe zobowiązane są do jego opuszczenia. Postanowienie to nie dotyczy osób znajdujących się w samochodach osobowych. Odległość pomiędzy pojazdami pobierającymi paliwo a najbliższym pojazdem oczekującym na pobieranie paliwa powinna być taka, aby istniała możliwość łatwego manewrowania pojazdami.

4. Na terenie stacji paliw płynnych, poza pomieszczeniem biurowym, obowiązuje zakaz palenia tytoniu i używania otwartego ognia, o czym winny informować odpowiednie napisy.

5. Zbiorniki nieczynnych stacji paliw płynnych powinny być napełnione wodą i zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych.

6. Personel obsługujący stacje paliw płynnych powinien być przeszkolony w zakresie bezpieczeństwa pożarowego i praktycznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

7. Stacje paliw płynnych wyposażać należy w następujące ilości podręcznego sprzętu gaśniczego:

- 1 koc gaśniczy na każdy dystrybutor,
- 1 gaśnicę śniegową 6 kg na 1 dystrybutor,
- 2 gaśnice śniegowe 6 kg na 2 i więcej dystrybutorów.

§ 7. Istniejące stacje paliw płynnych, nie odpowiadające wymaganiom niniejszego rozporządzenia, mogą być eksploatowane za zgodą właściwego organu państwowego nadzoru budowlanego i wojewódzkiej komendy straży pożarnych (komendy straży pożarnych miasta wyłączonego z województwa).

§ 8. Traci moc rozporządzenie Ministrów Przemysłu i Handlu, Pracy i Opieki Społecznej oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych o przechowywaniu i magazynowaniu olejów mineralnych przez zakłady przemysłowe (Dz. U. Nr 53, poz. 508) w sprawach dotyczących stacji paliw płynnych.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: W. Wicha
Przewodniczący Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury: S. Pietrusiewicz

21

UCHWAŁA Nr 349 RADY MINISTRÓW

z dnia 8 listopada 1962 r.

w sprawie podniesienia stanu bezpieczeństwa pożarowego w gospodarce narodowej.

(Monitor Polski Nr 86 poz. 402)

W celu podniesienia stanu bezpieczeństwa pożarowego w gospodarce narodowej — Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ministrowie i prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) spowodują opracowanie przez podległe im zakłady pracy w terminie jednego roku od dnia wejścia w życie uchwały planów dostosowania obiektów pozostających w zarządzie lub użytkowaniu tych zakładów do wymagań ochrony przeciwpożarowej.

2. Plany, o których mowa w ust. 1, powinny ustalać zadania zmierzające do zapewnienia przeciwpożarowych warunków budowlanych ewakuacyjnych, magazynowania, właściwych urządzeń i środków do zabezpieczenia przeciwpożarowego procesów technologicznych, poprawy stanu instalacji i urządzeń energetycznych oraz wyposażenia obiektów w urządzenia przeciwpożarowe.

3. Plany, o których mowa w ust. 1, powinny w szczególności przewidywać:

1) przeciwpożarowe uodpornienie wszystkich budynków (baraków) tymczasowych wybudowanych

z materiałów palnych, które przez swoje usytuowanie wykonanie lub stan stwarzają zagrożenie bezpieczeństwa pożarowego,

2) przeniesienie lub likwidację budynków, o których mowa w pkt 1, jeżeli przeciwpożarowe ich uodpornienie nie usunęłoby zagrożenia bezpieczeństwa pożarowego,

3) dostosowanie wszystkich stałych obiektów budowlanych, których stan zagraża bezpieczeństwu pożarowemu, do wymagań ochrony przeciwpożarowej w drodze odpowiedniego dostosowania lub zmiany sposobu użytkowania albo dokonania niezbędnych dla tych celów robót budowlanych i wyposażenie w odpowiednie urządzenia i instalacje przeciwpożarowe,

4) umieszczenie materiałów niebezpiecznych pożarowo lub o dużej wartości w magazynach o ognioodpornych konstrukcjach budowlanych i zabezpieczonych przeciwpożarowo,

5) instalowanie urządzeń alarmowych, urządzeń gaśniczych i zapewnienie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego.

4. Potrzeby w zakresie ochrony przeciwpożarowej wynikające z planów, o których mowa w ust. 1, powinny być włączane do projektów wieloletnich i rocznych planów gospodarczych.

5. Środki przewidziane w planach gospodarczych na inwestycje w zakresie ochrony przeciwpożarowej nie mogą być użyte na inne cele.

6. Upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych do kontrolowania przebiegu realizacji planów, o których mowa w ust. 1.

§ 2. 1. Zobowiązuje się Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych do zorganizowania w terminie rocznym od dnia wejścia w życie uchwały badań w zakresie zapalności i ognioodporności materiałów budowlanych.

2. Resortowe instytuty naukowo-badawcze powinny uwzględniać w zakresie prowadzonych badań zagadnienia ochrony przeciwpożarowej.

3. Program i zakres prac badawczych uwzględniający zagadnienia ochrony przeciwpożarowej powinien być uzgodniony przez właściwych ministrów z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 3. 1. Zobowiązuje się Ministra Szkolnictwa Wyższego do uzupełnienia programów szczegółowych odpowiednich przedmiotów w obowiązujących planach studiów w wyższych szkołach technicznych i rolniczych oraz na wydziałach chemii uniwersytetów tematyką z zakresu zapobiegania i zwalczania pożarów z uwzględnieniem specyfiki działów pracy, dla których przygotowywani są absolwenci tych szkół.

2. Zobowiązuje się ministrów, którym podlegają średnie i zasadnicze szkoły zawodowe, do wprowadzenia w programach nauczania tych szkół tematyki z zakresu zapobiegania i zwalczania pożarów z uwzględnieniem specyfiki działów pracy, dla których przygotowywani są uczniowie tych szkół.

3. Tematyka, o której mowa w ust. 1 i 2, powinna być wprowadzona w szkołach począwszy od roku szkolnego 1963/1964.

§ 4. 1. Zobowiązuje się właściwych ministrów do:

1) wydania w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały wytycznych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego poszczególnych rodzajów produkcji oraz ustalenia terminu wprowadzenia tych wytycznych w życie,

2) wprowadzenia obowiązku okresowego szkolenia pracowników zakładów pracy w zakresie znajomości zagrożenia pożarowego występującego w tych zakładach oraz w zakresie przepisów przeciwpożarowych,

3) wprowadzenia w zakładach pracy o szczególnym zagrożeniu pożarowym obowiązku zaznajamiania

nowo przyjmowanych pracowników z zagrożeniem pożarowym tych zakładów oraz z przepisami przeciwpożarowymi przed przystąpieniem przez nich do wykonywania czynności zawodowych,

4) wprowadzenia szkolenia pracowników służb ochrony przeciwpożarowej w zakresie specyfiki danego resortu,

5) wydania odpowiednich zarządzeń w sprawie podniesienia dyscypliny w przestrzeganiu przez pracowników zakładów pracy przepisów przeciwpożarowych i odpowiedzialności kierowników zakładów pracy za stan tej dyscypliny oraz stosowania do kierowników i pracowników zakładów pracy nie stosujących się do wymagań przepisów przeciwpożarowych sankcji służbowych aż do zwolnienia z pracy włącznie; w zarządzeniach tych należy wskazać, że niezależnie od zastosowania sankcji służbowych w razie stwierdzenia naruszenia obowiązujących przepisów przeciwpożarowych należy kierować wnioski o ukaranie winnych do kolegiów karno-administracyjnych, a w razie stwierdzenia zaniedbania szczególnych obowiązków w sprawowaniu zarządu lub nadzoru nad obiektami pod względem zabezpieczenia przeciwpożarowego tych obiektów — kierować sprawę do postępowania sądowego,

6) zorganizowania w zakładach pracy w terminie rocznym od dnia wejścia w życie uchwały ochotniczych lub obowiązkowych straży pożarnych na zasadach określonych w przepisach o powoływaniu straży pożarnych.

2. Zobowiązania określone w ust. 1 pkt. 2—6 stosuje się odpowiednio do prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) w odniesieniu do zakładów pracy podległych radom narodowym.

§ 5. 1. Zobowiązuje się kierowników zakładów pracy do przekazywania ponadetatowego sprzętu pożarniczego, samochodów pożarniczych oraz sprzętu i urządzeń stanowiących wyposażenie straży pożarnych według zasad przewidzianych uchwałą nr 788 Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1956 r. w sprawie uprawnień państwowych jednostek organizacyjnych w zakresie rozporządzania zbędnymi maszynami i innymi przedmiotami urządzenia trwałego (Monitor Polski Nr 105, poz. 1205 z późniejszymi zmianami).

2. Ponadetatowy sprzęt pożarniczy, samochody pożarnicze i urządzenia stanowiące wyposażenie straży pożarnych mogą być przekazane nieodpłatnie tylko jednostkom straży pożarnych wskazanym przez terenowo właściwą wojewódzką komendę straży pożarnych.

3. Zakazuje się przekazywania przez państwowe jednostki organizacyjne posiadanego ponadetatowego sprzętu pożarniczego do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową.

- § 6. Uchwała nie dotyczy ochrony przeciwpożarowej obiektów wojskowych.

§ 7. Zaleca się organom centralnym organizacji spółdzielczych odpowiednie zastosowanie przepisów uchwały do obiektów organizacji spółdzielczych.

§ 8. 1. Zobowiązuje się ministrów i przewodniczących prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) do zapewnienia systematycznej kontroli realizacji zarządzeń wydanych przez nich na podstawie uchwały.

2. W okresach rocznych do dnia 31 grudnia 1963 roku i do dnia 31 grudnia 1964 roku Minister Spraw Wewnętrznych będzie przedstawiał Prezesowi Rady Ministrów sprawozdania z realizacji przepisów uchwały na podstawie informacji poszczególnych ministrów i przewodniczących prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 9. Ilekroć w uchwale jest mowa o ministrach, należy przez to rozumieć również kierowników urzędów centralnych.

§ 10. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz wszystkim ministrom i przewodniczącym prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 31 lipca 1962 r.

w sprawie ustalenia wzorcowego statutu ochotniczej straży pożarnej w zakładzie pracy.

(Monitor Polski Nr 65, poz. 305)

- Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wzorcowy statut ochotniczej straży pożarnej w zakładzie pracy, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 października 1953 r. w sprawie ustalenia regulaminu ochotniczej i obowiązkowej zakładowej straży pożarnej (Monitor Polski Nr A-103, poz. 1394) w części dotyczącej ochotniczej zakładowej straży pożarnej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: W. Wicha

Załącznik do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 lipca 1962 r.

STATUT OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ WZAKŁADZIE PRACY

Rozdział I.

- Nazwa, siedziba, zadania i środki działania**

§ 1. 1. Ochotnicza Straż Pożarna w . . . . .
 . . . . .
 (nazwa zakładu pracy)

w . . . . . zwana dalej „Strażą”,
 (miejscowość)

jest stowarzyszeniem zarejestrowanym, działającym na podstawie prawa o stowarzyszeniach oraz postanowień niniejszego statutu.
2. Siedzibą Straży jest zakład pracy . . . . .
 . . . . .
 (nazwa zakładu)

w . . . . . zwany dalej „Zakładem”.
 (miejscowość)

3. Straż działa na terenie Zakładu jako na własnym obszarze działania oraz na obszarze pomocy wzajemnej określonym odrębnymi przepisami.

4. Straż zrzesza pracowników Zakładu i powołana jest do wykonywania zadań ochrony przeciwpożarowej Zakładu.

§ 2. 1. Straż posiada osobowość prawną, może zawierać umowy, zaciągać zobowiązania oraz nabywać i zbywać majątek ruchomy, z zachowaniem obowiązujących przepisów prawnych oraz postanowień niniejszego statutu.

2. Sprzęt i urządzenia techniczne nabyte ze środków finansowych Zakładu nie mogą stanowić własności Straży.

§ 3. 1. Straż jest członkiem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, zwanego dalej „Związkiem”, którego członkostwo nabywa przez przyjęcie niniejszego statutu oraz zarejestrowanie się we właściwym oddziale powiatowym tego Związku.

2. Straż może posiadać sztandar oraz używać pieczęci, znaków, mundurów i oznak według norm i wzorów ustalonych przez Związek i zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

3. Postanowienia statutu Związku oraz zarządzenia jego władz są dla Straży obowiązujące, z zastrzeżeniami wynikającymi z dalszych postanowień niniejszego statutu.

§ 4. Do zadań Straży należy:

- 1) udział w prowadzeniu przeciwpożarowej działalności zapobiegawczej,
- 2) udział w akcjach ratowniczych w czasie pożarów i innych klęsk żywiołowych oraz katastrof,
- 3) udział w przygotowaniu zakładu do obrony przeciwpożarowej w ramach zadań terenowej obrony przeciwlotniczej,
- 4) wykonywanie innych czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, zleconych przez kierownictwo Zakładu i organy sprawujące nadzór nad Strażą.

§ 5. Zadania określone w § 4 Straż wypełnia przez:

- 1) szkolenie swych członków,
- 2) czuwanie nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez pracowników Zakładu,
- 3) udział w kontrolach przeciwpożarowych przeprowadzanych na obszarze Zakładu,
- 4) czuwanie nad konserwacją sprzętu pożarniczego Zakładu oraz sprzętu technicznego Straży,
- 5) współdziałanie w uświadamianiu i szkoleniu pracowników Zakładu w zakresie zapobiegania pożarom oraz ich zwalczania.
- 6) przedstawianie kierownictwu Zakładu i zwierzchnim organom ochrony przeciwpożarowej opinii i wniosków w sprawach zabezpieczenia przeciwpożarowego Zakładu i usprawnienia działalności Straży.

Rozdział II.

Członkowie Straży.

§ 6. 1. Członkiem Straży może być pracownik Zakładu który:

- 1) posiada odpowiedni stan zdrowia i sprawność fizyczną,
- 2) ukończył 18 rok życia,
- 3) zgłosił deklarację przystąpienia do Straży i zobowiązał się do przestrzegania statutu Straży.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach za zgodą kierownika Zakładu na członka Straży może być przyjęta osoba nie będąca pracownikiem Zakładu.

§ 7. 1. Członków Straży przyjmuje i zwalnia zarząd Straży.

2. Wystąpienie ze Straży następuje:

- 1) na własne żądanie członka Straży, zgłoszone na piśmie,
- 2) na skutek zwolnienia członka Straży z pracy w Zakładzie.

3. Członek Straży może być uchwałą Zarządu usunięty ze Straży, jeżeli jego działalność jest dla Straży szkodliwa lub jeżeli nie wypełnia on obowiązków określonych niniejszym statutem oraz regulaminami służbowymi, jak również zachowaniem swym przynosi ujmę Straży. Od decyzji tej służy mu prawo odwołania się do walnego zebrania. Decyzja walnego zebrania jest ostateczna.

4. Członek Straży występujący lub usunięty ze Straży jest obowiązany zwrócić znajdujące się w jego posiadaniu rzeczy należące do Straży.

§ 8. Członkowie Straży mają prawo do:

- 1) brania udziału w walnym zebraniu,
- 2) noszenia munduru i używania odznak zgodnie z obowiązującymi regulaminami,
- 3) wybierania i wybieralności do władz Straży,
- 4) ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w czasie pełnienia służby pożarnej.

§ 9. Członkowie Straży w czasie pełnienia służby korzystają z ochrony prawa na równi z pracownikami państwowymi.

§ 10. Do obowiązków członków Straży należy:

- 1) ściśle stosowanie się do statutu Straży oraz regulaminów i zarządzeń władz Straży,
- 2) zdobywanie i stałe pogłębianie wyszkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz terenowej obrony przeciwlotniczej,
- 3) regularne uczęszczanie na zbiórki i ćwiczenia Straży,
- 4) niezwłoczne stawienie się do akcji ratowniczej na wiadomość o alarmie pożarowym,
- 5) przestrzeganie dyscypliny organizacyjnej,
- 6) branie czynnego udziału w zapobieganiu pożarom oraz dokładanie wszelkich starań w kierunku podnoszenia bezpieczeństwa pożarowego Zakładu.

Rozdział III.

Władze Straży

§ 11. 1. Władzami Straży są:

- 1) walne zebranie członków,

- 2) zarząd Straży,
- 3) naczelnik Straży,
- 4) komisja rewizyjna.

2. Ponadto władzą Straży są władze Związku, do których należy nadzór nad działalnością Straży jako członka Związku.

Walne zebranie.

§ 12. 1. Walne zebrania są zwyczajne i nadzwyczajne. Walne zebrania zwołuje zarząd Straży, zawiadamiając członków o terminie, miejscu i porządku obrad co najmniej na 14 dni przed terminem zebrania.

2. O terminie, miejscu i porządku obrad walnego zebrania zarząd Straży obowiązany jest ponadto zawiadomić zarząd oddziału powiatowego Związku, właściwy organ resortowej służby przeciwpożarowej i powiatową (miejską) komendę straży pożarnych przynajmniej na 7 dni przed terminem zebrania.

§ 13. 1. Zwyczajne walne zebranie zwoływane jest raz na rok, najpóźniej w marcu, w celu rozpatrzenia sprawozdania za rok ubiegły, udzielenia władzom absolutorium oraz uchwalenia budżetu.

2. Nadzwyczajne walne zebranie zwołuje zarząd Straży:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na żądanie $\frac{1}{3}$ członków Straży,
- 3) na żądanie komisji rewizyjnej,
- 4) na żądanie władz Związku,
- 5) na żądanie kierownika Zakładu.

3. W przypadkach wymienionych w ust. 2 pkt. 2—5 zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania powinno nastąpić w ciągu 21 dni od dnia zgłoszenia żądania. Żądający zwołania zebrania obowiązani są podać zarządowi Straży projektowany przez nich porządek obrad.

§ 14. Prezes zarządu Straży otwiera walne zebranie i przewodniczy obradom do chwili wyboru przewodniczącego zebrania i sekretarza.

§ 15. 1. Obrady walnego zebrania są ważne przy obecności co najmniej $\frac{1}{3}$ liczby członków, z wyjątkiem zebrania mającego decydować o rozwiązaniu Straży, którego uchwały są prawomocne przy obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ członków.

2. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwały dotyczącej likwidacji Straży. Do ważności uchwały o likwidacji wymagana jest większość $\frac{2}{3}$ głosów członków Straży obecnych na walnym zebraniu.

3. Wybory zarządu oraz komisji rewizyjnej są tajne. W razie braku sprzeciwu dopuszczalne są wybory jawne.

4. Głosowanie nad uchwałami odbywa się jawnie.

5. Jeżeli walne zebranie nie odbyło się z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby członków, zarząd Straży powinien przed upływem 14 dni zwołać je powtórnie z tym samym porządkiem obrad. Obrady zebrania zwołanego w drugim terminie są ważne bez względu na liczbę obecnych członków, z wyjątkiem uchwał o likwidacji Straży.

§ 16. 1. Do zakresu uprawnień walnego zebrania należy:

- 1) wybór członków zarządu w ilości od 3 do 7 oraz komisji rewizyjnej,
- 2) uchwalanie planów działalności i budżetu,
- 3) zatwierdzanie sprawozdań z działalności zarządu i komisji rewizyjnej,
- 4) wysłuchiwanie informacji pracownika Zakładu odpowiedzialnego za ochronę przeciwpożarową w Zakładzie,
- 5) decydowanie o przyjęciu zapisów i darowizn,
- 6) rozstrzyganie skarg na działalność zarządu i naczelnika Straży,
- 7) decydowanie o sprawach wniesionych przez zarząd pod obrady walnego zebrania,
- 8) decydowanie o zmianach statutu i o rozwiązaniu Straży.

2. Przebieg i uchwały walnego zebrania wpisuje się do księgi protokołów i opatruje podpisami przewodniczącego i sekretarza zebrania. Zarząd Straży obowiązany jest przesłać odpis protokołu w ciągu 21 dni do oddziału powiatowego Związku.

Zarząd Straży.

§ 17. 1. Zarząd Straży składa się z członków wybranych przez walne zebranie (§ 16 ust. 1 pkt. 1) oraz z kierownika Zakładu lub wyznaczonego przezeń jego przedstawiciela i z pracownika Zakładu odpowiedzialnego za ochronę przeciwpożarową w Zakładzie.

2. Zarząd Straży w powyższym składzie wybiera ze swego grona prezesa zarządu, naczelnika Straży, sekretarza i skarbnika.

3. Naczelnik Straży jest zastępcą prezesa zarządu.

4. W zakładach pracy o nielicznej załodze funkcje prezesa zarządu i naczelnika Straży oraz sekretarza i skarbnika mogą być łączone.

5. Kadencja zarządu Straży wynosi 3 lata.

6. Zarząd Straży może dokooptować nowego członka zarządu na zwolnione miejsce, jednakże obowiązany jest kondydaturę jego przedstawić do zatwierdzenia na najbliższym walnym zebraniu.

7. Nowo wybrany zarząd Straży obejmuje swe czynności po protokołarnym przejęciu akt i inwentarza Straży od poprzedniego zarządu.

§ 18. Do zakresu działania zarządu Straży należy:

- 1) powoływanie zastępcy naczelnika Straży,
- 2) przyjmowanie i zwalnianie członków Straży,
- 3) opracowywanie planu i sprawozdań z działalności Straży,
- 4) podejmowanie uchwał i przedstawianie kierownictwu Zakładu wniosków w sprawach wyposażenia technicznego Straży oraz ekwipunku jej członków,
- 5) przedstawianie na naradach zakładowych zagadnień ochrony przeciwpożarowej Zakładu,
- 6) uchwalanie wniosków w sprawach przyznawania członkom Straży nagród oraz przedstawianie ich do odznaczeń i odznak,
- 7) współdziałanie z kierownictwem Zakładu we wszelkich sprawach związanych z ochroną przeciwpożarową Zakładu i utrzymywanie łączności z innymi organizacjami działającymi na terenie Zakładu,

- 8) zwoływanie walnych zebrań, układanie porządku obrad oraz wykonywanie podjętych uchwał walnego zebrania,
- 9) ustalanie podziału obowiązków członków Zarządu,
- 10) decydowanie w sprawach gospodarki Straży,
- 11) podejmowanie innych prac wynikających z niniejszego statutu.

§ 19. 1. Prezes zarządu reprezentuje Straż na zewnątrz, czuwa nad całokształtem prac zarządu, przewodniczy na posiedzeniach zarządu oraz podpisuje wraz z sekretarzem lub innym członkiem zarządu korespondencję.

2. Posiedzenia zarządu Straży zwołuje prezes zarządu co najmniej raz na dwa miesiące, przy czym zawiadomienia o posiedzeniu powinny być doręczone członkom zarządu co najmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia oraz powinny zawierać proponowany porządek obrad.

3. Uchwały zarządu Straży zapadają większością głosów i są ważne przy obecności co najmniej połowy składu zarządu. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego obrad.

4. Przebieg obrad i treść uchwał zarządu Straży zapisuje sekretarz do księgi protokołów.

§ 20. Wszelkiego rodzaju umowy i pełnomocnictwa podpisują w imieniu Straży prezes zarządu lub jego zastępca oraz 2 członków zarządu. Wszelkie akty o charakterze finansowym oraz czeki bankowe podpisują prezes zarządu lub jego zastępca oraz skarbnik lub w jego zastępstwie członek zarządu Straży upoważniony do tego przez zarząd.

Naczelnik Straży.

§ 21. 1. Naczelnik Straży kieruje Strażą w zakresie spraw techniczno-bojowych jednoosobowo w formie rozkazów i poleceń.

2. Kierownictwo Zakładu i zwierzchnie organy służby przeciwpożarowej mogą wydawać naczelnikowi Straży wytyczne i instrukcje w zakresie spraw fachowych i mogą kontrolować działalność Straży w tym zakresie.

§ 22. Do zakresu działania naczelnika Straży należy w szczególności:

- 1) szkolenie członków Straży według obowiązujących programów,
- 2) ustalenie i kontrola toku służby w Straży,
- 3) przedstawianie zarządowi Straży wniosków dotyczących zaopatrzenia Straży w sprzęt techniczny,
- 4) dowodzenie Strażą w czasie pożaru i innych klęsk żywiołowych oraz katastrof,
- 5) utrzymywanie w szeregach Straży karności oraz udzielanie członkom pochwał i wymierzanie kar porządkowych przewidzianych w regulaminach normujących służbę wewnętrzną Straży,
- 6) przedstawianie zarządowi Straży wyróżniających się pracą i zasługami członków Straży do nagród, odznaczeń i odznak,
- 7) wyznaczanie dowódców plutonów i sekcji oraz innych funkcyjnych Straży,
- 8) składanie zarządowi Straży sprawozdań ze swojej działalności.

Komisja rewizyjna

§ 23. 1. Komisja rewizyjna składa się z przewodniczącego, 2 członków i 2 zastępców. Do komisji rewizyjnej nie mogą być wybierani członkowie zarządu Straży.

2. Kadencja komisji rewizyjnej trwa 3 lata.

3. Komisja rewizyjna obowiązana jest zbadać stan gospodarki i rachunkowości Straży co najmniej dwa razy w roku, a częściej — z własnej inicjatywy lub na żądanie zarządu Straży. Wnioski swoje komisja rewizyjna przedstawia na piśmie walnemu zebraniu. Stwierdzone braki lub uchybienia w gospodarce finansowej komisja rewizyjna powinna komunikować niezwłocznie zarządowi Straży w celu ich usunięcia. Protokoły i wnioski komisji rewizyjnej muszą być podpisane co najmniej przez 2 członków komisji lub też przez członka komisji i jednego z zastępców, jeżeli drugi nie może wziąć udziału w pracach komisji.

4. Kontrolę w zakresie gospodarki mieniem oddanym do użytku Straży przez Zakład przeprowadzają ponadto organy kontrolno-rewizyjne Zakładu.

Rozdział IV

Organizacja wnętrza Straży i fundusze

§ 24. 1. Szczegółową organizację wewnętrzną Straży, tok służby oraz obowiązki poszczególnych funkcyjnych określają regulaminy i instrukcje służbowe.

2. W przedsiębiorstwie wielozakładowym zlokalizowanym w jednej miejscowości mogą być przy poszczególnych obiektach tworzone pododdziały Straży.

3. Stan wyposażenia technicznego Straży ustala się na podstawie obowiązujących przepisów i norm.

§ 25. Pracownicy Zakładu wyznaczeni do Służby przeciwpożarowej terenowej obrony przeciwlotniczej i zorganizowani w odpowiednich dla tej służby zespołach (sekcjach, drużynach) stanowią oddział uzupełniający Straży podporządkowany naczelnikowi Straży w zakresie wyszkolenia pożarniczego i udziału w akcjach ratowniczych.

§ 26. 1. Fundusze Straży tworzy się:

- 1) ze składek członkowskich,
- 2) z dotacji,
- 3) z zapisów i darowizn,
- 4) z imprez dochodowych.

2. Fundusze uzyskiwane przez Straż mogą być użyte tylko na cele związane z działalnością Straży.

3. Zarząd Straży obowiązany jest sporządzać corocznie szczegółowe sprawozdania kasowe, które przedstawia walnemu zebraniu do zatwierdzenia. Sprawozdanie to powinno być udostępnione przez zarząd Straży do przejrzenia członkom Straży i przesłane zarządowi oddziału powiatowego związku co najmniej na 7 dni przed terminem walnego zebrania.

§ 27. Fundusze Straży powinny być lokowane w instytucjach finansowych.

Rozdział V.

Rozwiązanie Straży

§ 28. 1. Rozwiązanie Straży może nastąpić w sposób przewidziany w prawie o stowarzyszeniach bądź w uchwale walnego zebrania, zatwierdzonej przez zarząd oddziału powiatowego Związku.

2. Zawiadomienia o terminie walnego zebrania, na którym ma być rozpatrzony wniosek o rozwiązanie Straży, powinny być rozesłane wraz z porząd-

kiem obrad co najmniej na 4 tygodnie przed terminem zebrania.

3. Jeżeli wniosek o rozwiązanie nie pochodzi od zarządu Straży, powinien być zgłoszony zarządowi pisemnie i podpisany co najmniej przez połowę ogólnej liczby członków uprawnionych do głosowania.

§ 29. W razie zatwierdzenia uchwały o rozwiązaniu Straży — likwidację przeprowadza komisja likwidacyjna, wybrana przez walne zebranie w składzie przewodniczącego i 4 członków.

23

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 17 października 1962 r.

w sprawie ustalenia wzorcowego regulaminu powoływania i pełnienia wart przeciwpożarowych

(Monitor Polski Nr 77 poz. 358)

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) oraz § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 1962 r. w sprawie zasad powoływania wart przeciwpożarowych (Dz. U. Nr 52, poz. 250) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wzorcowy regulamin powoływania i pełnienia wart przeciwpożarowych w brzmieniu załącznika do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Prezydium rad narodowych wprowadzające obowiązek pełnienia wart przeciwpożarowych uchwalają regulamin pełnienia tych wart, opierając się na regulaminie wzorcowym (§ 1) i wprowadzając doń zależnie od potrzeb i warunków miejscowych odpowiednie zmiany lub uzupełnienia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: W. Wicha

Załącznik do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 października 1962 r.

REGULAMIN WZORCOWY POWOŁYWANIA I PEŁNIENIA WART PRZECIWPOŻAROWYCH

§ 1. 1. Prezydium rady narodowej, które uchwaliło wprowadzenie obowiązku pełnienia wart przeciwpożarowych, ustala szczegółowy regulamin pełnienia tych wart przez zobowiązanych.

2. Regulamin ten powinien być podany do publicznej wiadomości w sposób przyjęty na danym terenie i wskazywać:

- 1) miejscowości (wsie), w których wprowadza się obowiązek pełnienia warty,
- 2) okres, na który wprowadza się pełnienie warty, z zaznaczeniem, czy jest to warta dzienna czy nocna,
- 3) godziny rozpoczęcia i zakończenia warty (diennej i nocnej),
- 4) liczbę osób przypadających na jedną wartę,
- 5) obowiązki wartowników w czasie pełnienia warty,
- 6) ustalone znaki rozpoznawcze dla wartowników oraz zawierać
- 7) pouczenie, że za uchylenie się od obowiązku pełnienia warty bądź też za niedbałe wykonywanie tego obowiązku grozi kara aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł (na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r.

o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120).

3. Na podstawie uchwalonego regulaminu pełnienia wart sołtysi sporządzają dla poszczególnych miejscowości imienne wykazy zobowiązanych oraz kolejność pełnienia przez nich warty. Wykazy te powinny być wywieszone w miejscu i w sposób przyjęty dla danej miejscowości i stale aktualizowane.

4. Wezwanie do pełnienia warty następuje w formie ogłoszenia wykazu osób zobowiązanych albo w formie indywidualnego zawiadomienia.

§ 2. 1. W celu zapewnienia prawidłowości pełnienia warty prezydium rady narodowej po porozumieniu z kierownikiem właściwej terenowo straży pożarnej i właściwym sołtysem ustala:

- 1) środki i sposoby alarmowania,
- 2) trasy obchodów wartowników,
- 3) liczbę wartowników wyznaczonych na jedną wartę.

2. Liczbę osób wyznaczonych na jedną wartę przeciwpożarową ustala się w zależności od wielkości obszaru, sposobu zabudowy oraz innych warunków

mających wpływ na zagrożenie pożarowe danej miejscowości.

§ 3. Do obowiązków wartownika należy w szczególności:

- 1) punktualne przybycie na miejsce objęcia warty,
- 2) przeciwdziałanie zauważonym w czasie pełnienia warty naruszeniom przez mieszkańców przepisów o zapobieganiu pożarom,
- 3) niezwłoczne alarmowanie mieszkańców zagrożo-

nych domostw oraz najbliższej straży pożarnej i sołtysa o powstałym pożarze.

§ 4. Wartownicy w czasie pełnienia warty powinni nosić znaki rozpoznawcze (§ 1 ust. 2 pkt 6), a w czasie warty nocnej — posiadać przyrządy oświetleniowe nie stwarzające niebezpieczeństwa pożaru.

§ 5. Kontrolę pełnienia warty przeciwpożarowej przez zobowiązanych przeprowadzają przedstawiciele prezydium właściwej rady narodowej, komendy straży pożarnych i Milicji Obywatelskiej.

24

ZARZĄDZENIE NR 16/62 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 20 grudnia 1962 r.

w sprawie organizacji powiatowych punktów konserwacji sprzętu silnikowego

Na podstawie § 2 ust. 2 pkt. 12 zarządzenia Nr 96 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 czerwca 1961 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Komendy Głównej Straży Pożarnych (Dz. Urz. MSW Nr 7 poz. 23) zarządza się co następuje:

§ 1. W celu podniesienia stanu gotowości technicznej sprzętu silnikowego w ochotniczych strażach pożarnych oraz zapewnienia należytej konserwacji tego sprzętu, tworzy się w powiatowych komendach straży pożarnych, powiatowe punkty konserwacji sprzętu silnikowego, zwane w dalszej treści zarządzenia PPKSS.

§ 2. Obsługę PPKSS stanowią:

- kierowca-mechanik powiatowej komendy straży pożarnych
- kierowcy powiatowej komendy straży pożarnych.

§ 3. Dla powiatowej komendy straży pożarnych mającej swą siedzibę w mieście stanowiącym powiat i nie posiadającej podległej sobie zawodowej straży pożarnej na terenie powiatu, ani też kierowców, PPKSS powinien być zorganizowany przy miejskiej komendzie straży pożarnych, w ramach obsady personalnej tej komendy.

§ 4. Do obowiązków kierowcy-mechanika należy w szczególności:

1. kontrola sprawności technicznej sprzętu silnikowego w ochotniczych strażach pożarnych,
2. nadzór nad konserwacją sprzętu silnikowego przeprowadzaną przez kierowców ochotniczych straży pożarnych,
3. dokonywanie rocznych przeglądów technicznych sprzętu silnikowego ochotniczych straży pożarnych,
4. nadzór nad przeprowadzaniem usług technicznych sprzętu silnikowego ochotniczych straży pożarnych dokonywanych przez PPKSS.

Kierowca-mechanik powiatowej komendy straży pożarnych jest równocześnie starszym kierowcą wśród kierowców powiatowej komendy straży po-

żarnych i sprawuje nadzór nad właściwym wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

§ 5. Kierowcy wyznaczeni do prac w PPKSS poza czynnościami związanymi z utrzymaniem w gotowości technicznej powierzonego ich opiece sprzętu silnikowego jednostki straży, zobowiązani są do:

1. przeprowadzenia dwa razy w roku obsługi technicznej sprzętu silnikowego wszystkich ochotniczych straży pożarnych na terenie powiatu,
2. dokonywanie w razie konieczności napraw bieżących sprzętu silnikowego ochotniczych straży pożarnych.

§ 6. Obsługi techniczne o których mowa w § 5 pkt. 1 powinny być przeprowadzane w okresach przejściowych z zimowego na letni i z letniego na zimowy. Obsługi te przeprowadzają kierowcy samochodów ochotniczych straży pożarnych przy współudziale kierowców wyznaczonych do prac w PPKSS i pod nadzorem kierowcy-mechanika powiatowej komendy straży pożarnych.

§ 7. W przypadku wykonywania zadań PPKSS przez miejską komendę straży pożarnych stosownie do § 3, komenda powiatowa straży pożarnych obowiązana jest pokryć wszelkie koszty zużytych materiałów związanych z obsługami technicznymi, konserwacją i naprawami.

§ 8. Dla należytego wykonywania prac związanych z konserwacją i obsługami technicznymi PPKSS powinny posiadać zestaw urządzeń i narzędzi podany w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1.I. 1963 r.

Komendant Główny:
wz. Wł. Piławski

Załącznik do zarządzenia Nr 16/62
Komendanta Głównego Straży Po-
żarnych z dnia 20.XII.1962 r.

ZESTAW URZĄDZEŃ I NARZĘDZI POWIATOWEGO PUNKTU KONSERWACJI SPRZĘTU SILNIKOWEGO

L. p.	Wyszczególnienie	Przewidziana ilość
1.	kanal rewizyjny	1
2.	myjnia samochodów	1
3.	urządzenie smarownicze	1
4.	prasa mechaniczna	1
5.	szlifierka ostrzarka dwustronna	1
6.	podnośnik wózkowy (typ „żaba”)	1
7.	sprężarka do pompowania opon	1
8.	aparat do spawania acetylenem	1
9.	wiertarka stołowa	1
10.	imadła i narzędzia monterskie	wg potrzeby
11.	kowadło kowalskie	1
12.	kotlina kowalska	1
13.	skrzynka z kompletem narzędzi blacharskich	1
14.	skrzynka z kompletem narzędzi stolarskich	1
15.	skrzynka z kompletem narzędzi ślusarskich	1
16.	prostownik do ładowania akumulatorów	1
17.	przyrząd do sprawdzania i czyszczenia świec	1
18.	pistolet do lakierowania	1
19.	pistolet do spryskiwania olejem napędowym	1
20.	komplet urządzeń pomiarowych (ciśnieniomierz szczelinomierz, gwintomierz itp.)	wg potrzeby

25

ROZKAZ NR 13/61

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 30 września 1961 r.

w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do użytku służbowego programu szkolenia specjalizującego po-
doficerów KTP w zakresie zapobiegania pożarom

1. Na podstawie § 2 ust. 2 pkt 21 zarządzenia nr 96 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23.VI.61 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Komendy Głównej Straży Pożarnych zatwierdzam i wprowadzam do użytku służbowego jednostek ochrony przeciwpożarowej „Program 5s/KTP szkolenia specjalizującego podoficerów KTP w zakresie zapobiegania pożarom”.
2. Jednocześnie unieważniam wydane dotychczas w tym zakresie programy:
  - a) Program szkolenia młodszych techników akcji zapobiegawczej.
  - b) Program Nr sz 3/a/4 skróconego szkolenia techników akcji zapobiegawczej.
  - c) Program 4 miesięcznego wyszkolenia zawo-

dowych podoficerów profilaktyki przeciwpo-
żarowej zakładów i instytucji podległych Mi-
nisterstwu Górnictwa.

d) Program Nr II/8 podoficerskiego szkolenia
specjalizującego w zakresie służby zapobiega-
nia pożarom w resorcie górnictwa.

e) Program Nr II/4 podoficerskiego szkolenia
specjalizującego w zakresie zapobiegania po-
żarom.

3. Rozkaz niniejszy obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Komendant Główny:
wg Wł. Piławski

Uwaga:

Program nr 5s/KTP został opublikowany w
brokurze wydanej przez Zarząd Główny Związku
Ochotniczych Straży Pożarnych.